

Mövzu 15. Turizmdə təhlükəsizlik və risklərin idarə olunması

Turizmdə təhlükəsizlik və risklərin idarə edilməsi, səyahət edənlərin rifahını, təyinat yerlərinin idarəsini və turizm sənayesinin davamlılığını təmin etmək üçün kritik zərər kəsb edən çoxşaxəli bir sahədir. Bu sahə, potensial təhlükələrin azaldılması, hesablanması və onlara cavab verilməsi üçün strategiyalara yanaşmaq lazımdır. Turizm, öz təbiəti etibarilə, müxtəlif risklərə məruz qalan bir fəaliyyətdir, dəqiq insanlarla tanış olmayan mühitlərə səyahət edir, yeni mədəniyyətlərlə mübarizə aparır və gözlənilməz vəziyyətlə mübarizə aparır (*The SAGE Handbook of Tourism Studies*).

Təhlükəsizliyin Əhəmiyyəti

dövlət, turizm məhsulunun əsas komponentlərindən biridir. Səyahət edənlər, təyinat yerini seçərkən idarəetmə səviyyəsini əsas meyarlardan biri kimi yaradırlar. *turistlərin səyahət qərarlarına, təyinat idarəetməki təcrübələrinə və gələcək səyahət planlarına təsir edir* (*Tourism Management : Analysis, Concepts and Cases*). Məsuliyyət pozuntuları, yalnız fərdi turistlər üçün deyil, həm də sənayesi və bütövlükdə təyinat yeri üçün ciddi turizmə səbəb ola bilər. Bunlara turist axınının yükü, iqtisadi itkilər, *təyinat yerinin imicinin artımı və yüksək sosial narahatlıqlar daxildir* (*The Routledge Handbook of Tourism and Hospitality Education*).

Rismlərin Təsnifatı

Turizmdə geniş bir spektrə malik olmaq və risklə bağlı araşdırmalara bölünə bilərsiniz:

1. Təbii Fəlakətlər və Ətraf Mühit Riskləri

Bu bölməyə zəlzələlər, sunamilər, vulkan püskürmələri, daşqınlar, qasırğalar, meşə yanğınları, ekstremal hava şəraiti və iqlim dəyişikliyinə başqa təhlükələr daxildir. Bu risklər, infrastrukturun dağna, nəqliyyatın yenidən qurulması, səyahət planlarının lüğətinə və hətta insan itkilərinə səbəb ola bilər (*Tourism, Recreation and*

Sustainability: Linking Culture and Environment).

2. Sağlamlıq Riskləri

Epidemiyalar, pandemiyalar (məsələn, COVID-19), qida zəhərlənmələri, su ilə ötürmə əməliyyatları və tibbi xidmətlərə görə bu müayinələrə aiddir. Sağlamlıq, turistlərin sağlamlıq və turizm sənayesi riskləri ilə yanaşı, səyahət risklərinə və böyük iqtisadi itkilərə səbəb ola bilər (*The Oxford Handbook of Health and Tourism*).

3. Sosial-Siyasi Risklər

Terrorizm, siyasi qeyri-sabitlik, vətəndaş iğtişəşləri, cinayətkarlıq, etnik münaqişələr və sosial təhlükələr bu qruplar daxildir. Bu risklər, turistlərin təhlükəsizliyinə mümkün təhdidlərlə yanaşı, təyinat yerinin imicini ciddi şəkildə iqtisadi və turist axını azalda bilər (*Tourism and Terrorism: Issues and Challenges in a Post 9/11 World*).

4. Texnologiya və İnfrastruktur Riskləri

Nəqliyyat qəzaları, dəniz,) , rabitə sistemlərinin köməyi ilə, şəbəkələrdə şəbəkələr, informasiya texnologiyaları sistemlərinin kiberhücumlar (quruluş vasitələri və turizm infrastrukturunun (quruluşun enerji təchizatı)

5. İqtisadi Risklər

Valyuta fəaliyyəti ilə bağlı dəyişikliklər, iqtisadi təhlükəsizliklər, işsizlik sənayelərindəki şirkətlərin iflası kimi turistlərin səyahət və turizm qərarlarına və turizm müəssisələrinin fəaliyyətinə təsir göstərə bilər.

6. Reputasiya Riskləri

Təyinat yerinin və ya turizm müəssisəsinin imicinin qəza hadisələri, pis xidmət və ya media tərəfindən yanlış təqdimat qiymətləndirməsi.

Risklərin İdarə Olunması Prosesi

Risklərin idarə edilməsi, sistemə bir yanaşma tələb etmək davamlı bir prosesdir.

Bu proses seriyası mərhələlərdən ibarətdir:

1. Risklərin Müəyyən Edilməsi (Risk Identification)

Bu idarəetmə, potensial təhlükələr və onların turizm fəaliyyətinə təsir edə bilər. Bu, keçmiş hadisələrin təhlili, ekspert rəyləri, ssenari planlaması və beyin fırtınası kimi üsullarla həyata keçirilə bilər (*Risk Management in Tourism*). Məsələn, bir sahil təyinat yeri üçün sunami riski, bir dağlıq ərazi üçün riski istifadə edilə bilər.

2. Risklərin qiymətləndirilməsi (Risk Assessment)

Müəyyən edilmiş risklər, onların baş ehtimalı və potensial təsirindən təsir. Bu, keyfiyyət metodu keyfiyyət və ya kəmiyyətləri ilə. Keyfiyyət qiymətləndirməsi, riskləri "aşağı", "orta" və ya "yüksək" kimi təsnif edilir, kəmiyyət qiymətləndirməsi əldə etmək statistik məlumatlar və riyazi modellər əsasında daha dəqiq ehtimallar və nəticələr təqdim edir. Məsələn, bir riskin baş vermə ehtimalı $P(R)$ və onun təsiri $I(R)$ kimi istifadə edə bilər. Risk səviyyəsi $S(R) = P(R) \times I(R)$ hesablanı bilər (*Turizmdə Risklərin İdarə Edilməsi*).

3. Risklərin Azaldılması və Nəzarəti (Risklərin Azaldılması və Nəzarət)

Bu idarə, müəyyən edilmiş və qiymətləndirilmiş risklərin təsirini azaltmaq və ya aradan qaldırmaq üçün strategiyalar hazırlanır və tətbiq edilir. Bu strategiyaları müəyyən etmək olar:

- **Qarşısının alınması:** təhlükəsizlik kameralarının quraşdırılması, şəxsi təhlükəsizlik, təhlükəsizlik protokollarının tətbiqi.
- **Hazırlıq:** Fövqəladə hallar planlarının hazırlanması, şəxsi təlimi, təxliyə marşrutlarının təyin edilməsi.
- **Transfer:** Sığorta ilə riskin üçüncü tərəfə keçməsi.
- **Qəbul:** Bəzi kiçik risklərin qəbul edilməsi, onların təsirinin azaldılması və ya azaldılması üçün istifadə edilən faydalardan düzəldilməsi.

4. Risklərin Monitorinqi və Nəzərdən Keçirilməsi (Risk Monitorinqi və Baxışı)

Risklər dinamikdir və zamanla mümkündür. Buna görə də, risklərin idarə edilməsi planları mütəmadi olaraq monitorinq edilmiş və yenidən nəzarətə götürülməlidir.

Bu, yeni risklərin müəyyənləşdirilməsinə, mövcud risklərin hesablanması, yenilənməsinə və azaldılma strategiyalarının effektivliyinin yoxlanılmasına imkan verir (*The SAGE Handbook of Tourism Studies*).

Turizm Sənayesində zərərli tədbirlər

Turizm sənayesində təhlükəsizliyi təmin etmək üçün yüksək səviyyələrdə tədbirlər həyata keçirilir:

1. Hökumət və Dövlət Qurumları

- **Səyahətlərə görə:** Xarici İşlər Nazirlikləri və digər dövlət qurumları, vətəndaşlarına təyinatlara görə əməliyyatlara bağlı risklərə nəzarət edir.
- **Qanunvericilik və tənzimləmə:** Turizm fəaliyyətlərini tənzimləyən, təhlükəsizlik standartlarını verən qanunlar və qaydalar qəbul edilir.
- **nəzarət idarələri:** Polis, sərhəd xidməti və digər idarələr, turistlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün tədbirlər həyata keçirir.
- **Fövqəladə hallar planlaşdırması:** Milli səviyyədə fövqəladə hallar planları hazırlanır və tətbiq edilir.

2. Turizm Müəssisələri (Otellər, Tur Operatorları, Nəqliyyat Şirkətləri)

- **təhlükəsizlik protokolları:** Otellər, yanğın təhlükəsizliyi, qida təhlükəsizliyi və ümumi təhlükəsizlik protokolları tətbiq edir.
- **Personalın təlimi:** İşçilər, fövqəladə vəziyyətdə necə davranmaq, ilk yardım və potensiallı vəziyyətləri idarə etmək üçün təlim keçirlər.
- **Sığorta:** Tur operatorları və səyahət müştəriləri, turistlər üçün səyahət sığortası təklif edir və ya tələb olunur.
- **Texnoloji həllər:** idarə kameraları, giriş nəzarət sistemləri və digər texnoloji həllər tətbiq edilir.
- **Risk analizi:** Hər bir turizm məhsulu və ya fəaliyyəti üçün xüsusi risk analizləri planı.

3. Turistlər

- **Məlumatlılıq:** Turistlər, səyahət təyinat yerləri haqqında məlumat toplamalı, yerli qanunlara və adətlərə hörmət topluları.
- **Şəxsi təhlükəsizlik tədbirləri:** Şəxsi əşyaların qorunması, ehtiyatlı vəziyyətdən qaçınma və fəvqəladə vəziyyətdə necə davranmaq barədə məlumatlı olmaq.
- **Sığorta:** Səyahət sığortası əldə etmək, gözlənilməz hadisələr zamanı maliyyə itkilərini azaltmağa kömək edir.

Böhran İdarə Olunması (Böhran İdarəetmə)

Risk idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi olaraq, nəzarətdə saxlanılması, gözlənilməz və ciddi hadisələr baş verdikdə effektiv cavab vermək üçün vacibdir. Böhran idarə edilməsi tədbirləri həyata keçirilir:

1. Böhranın Qarşısının Alınması (Böhranın Qarşısının Alınması)

Bu, riskin azaldılması ilə bağlı risklərin azaldılması ilə əlaqədar potensial risklərin baş vermə ehtimalını azaltmaq məqsədi daşıyır.

2. Böhrana Hazırlıq (Böhrana Hazırlıq)

Böhran planlarının hazırlanması, komandaların formalaşdırılması, təlimlərin təyini və kommunikasiya strategiyalarının qurulması.

3. Böhrana Cavab (Böhrana Cavab)

Böhran başladıqda, sürətli və effektiv cavab vermək, minimuma endirmək və zərərçəkənlərə kömək etmək. Bu, hallar planı fəvqəladə proqramlarının tətbiqi, kommunikasiyalarının işə salınması və resursların strategiyasının səfərbər edilməsini əhatə edir.

4. Böhrandan Sonra Bərpa (Böhrandan Bərpa)

Böhrandan sonra normal fəaliyyətlərə qayıtmaq, inkişaf etmiş infrastrukturu bərpa etmək, təyinat yerinin imicini bərpa etmək və gələcək nəticələrə daha yaxşı hazırlamaq üçün dərslər çıxarmaq (*Turizmdə Böhran İdarəetmə*).

Turizm Sektorunda təsir tədbirləri

Turizm sektoru, qonaqların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün geniş və çoxşaxəli tədbirlər kompleksini əhatə edir. Bu tədbirlər, fiziki təhlükəsizlikdən təhlükəsizlik təhlükəsizliyinə, məlumatlardan fəvqəladə halların idarə edilməsinə qədər müxtəlif istiqamətlərə nəzarət edir. Turizm şirkətləri, hökumətlər və beynəlxalq təşkilatlar, turistlərin səyahətlərini təhlükəsiz və faydalı etmək üçün birgə səylər göstərirlər.

Fiziki Böyük

Fiziki təhlükəsizlik, turistlərin şəxsi əşyaları və öz təhlükələrindən qorunma planı tutur. Bu, bir sıra tədbirləri və reaktiv tədbirlərin qarşısını alır.

Obyekt Təhlükəsizliyi

Otellər, kurortlar, restoranlar və digər turizm obyektləri, qonaqların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün ciddi tədbirlər görülməlidir. Bu maddələrə aidlər daxildir:

- **Girişə Nəzarət:** Obyektlərə giriş-çıxışın effektiv şəkildə idarə edilməsi, icazəsiz şəxslərin daxil olmasının çıxarılması alınır. Bu, elektron kart sistemləri, biometrik identifikasiya və ya təhlükəsizlik şəxsi nəzarəti həyata keçirilə bilər (*The Encyclopedia of Tourism*).
- **Video Müşahidə Sistemləri (CCTV):** Strateji nöqtələrdə quraşdırılmış kameralar, obyekt daxilində və ətrafında baş verən hadisələri izləməyə və idarə etməyə imkan verir. Bu, cinayətlərin aradan qaldırılmasında və araşdırılmasında mühüm rol oynayır (*Security Management: Concepts Strategies*).
- **İşıqlandırma:** Obyektin daxili və xaricində, birbaşa gecə saatlarında adekvat işıqlandırma, görünürlüyü artırır və cinayət riskini azaldır (*Hotel Security Management*).
- **nəzarət Personalı:** Təlim keçmiş texniki işçiləri, mühafizəsini təmin edir, obyekt olaraq fəaliyyətlərini aşkarlayır və fəvqəladə hallara reaksiya verir. Onlarla birlikdə *qonaqlara kömək edə və onlara istiqamət verə bilərsiniz* (*Tourism Security and Safety*).

- **Otaq Təhlükəsizliyi:** Otel otaqlarında etibarlı qıfıllar, seyflər və yanğın siqnalları olmalıdır. şəxsi əşyalarını qorumaq üçün seyflərin istifadəsinə icazə (*The SAGE Handbook of Tourism Studies*).

Nəqliyyat Təhlükəsizliyi

Turistlərin nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsizliyini də böyük zərər kəsb edir.

- **Avia** limanlarında ciddi yoxlamalar və yoxlamalar aparılır. Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı (ICAO) *tərəfindən müəyyən edilmiş standartlara uyğunlaşdırılır* (*Aviation Security: A Guide for Airlines and Airport Operators*).
- **Quru Nəqliyyatı:** Turist avtobusları və digər vasitələrin texniki baxışdan idarə edilməsi, sürücülər daha yüksək keyfiyyətli və lisenziyalı olmalıdırlar. Sürücülərin yorğunluq səviyyəsinə nəzarət və uzun səfərlərdə yoxlamalar verilməlidir (*Tourism Management: An Introduction*).
- **Dəniz Nəqliyyatı:** Kruiz gəmiləri və bərələr üçün beynəlxalq dəniz təhlükəsizlik qaydaları (ISM Code) tətbiq olunur. Bu qaydalar, gəmilərin təhlükəsiz idarə edilməsini və çirklənmənin təmizlənməsini təmin edir (*Maritime Security : A Comprehensive Guide*).

Fəaliyyət Təhlükəsizliyi

Macara, su idmanları və digər fəaliyyətlər zamanı turistlərin təhlükəsizliyinə xüsusi diqqət tələb edir.

- **Təlimat və Təchizat:** Turistlərə fəaliyyətlərə başlamazdan əvvəl ətraflı məlumat verilməli və onlara tibbi yardım (məlumat, xilasedici jilet, dəbilqə) təminat (*Adventure Tourism: The New Frontier*).
- **Təcrübəli Rəhbərlər:** Fəaliyyətlərə yüksək səviyyədə və sertifikatlı rəhbərlər nəzarəti. Onlar fəvqəladə hallara reaksiya vermək üçün təlim keçmiş olmalıdırlar (*Outdoor Recreation and Tourism*).
- **Risk Qiymətləndirməsi:** Hər bir fəaliyyət üçün *risk* analizi aparılmalı və

potensial təhlükələr aparılaraq minimuma endirilməlidir .

Sağlamlıq Təhlükəsizliyi

Sağlamlıq təhlükəsizliyi, turistlərin səyahət vaxtından və digər sağlamlıq problemlərinin müalicəsini aparır.

Gigiyena və Sanitariya

- **Qida Təhlükəsizliyi:** Restoranlar digər qida xidməti müəssisəsi, qida məhsullarının hazırlanması, saxlanması və təqdim edilməsi zamanı ciddi gigiyena standartlarına kiçik və kiçiklər. Bu, qidalanmalarını *təmizləyir* (*Food Safety Management: A Practical Guide for the Food Industry*).
- **Su Təhlükəsizliyi:** İçməli suyun keyfiyyəti daim yoxlanılır və təmiz su təmin olunur. Üzgüçülük hovuzları və digər su obyektləri *təmizlənməli və dezinfeksiya suya* (*Water Quality and Health*).
- **Otaq Təmizliyi:** Otel otaqları və başqa yaşayış yerləri təmizlənməli və dezinfeksiya baxımı. Yataq dəstləri və dəsmallar mütəmadi olaraq dəyişdirilməlidir (*Hotel Operations Management*).

Tibbi xidmətlər

- **Təcili Tibbi Yardım:** Turizm obyektlərində təcili tibbi yardım xidmətləri olmalıdır və ya yaxınlıqda bir tibb müəssisəsi ilə əlaqə qurulmalıdır. Təlim keçmiş şəxsi ilk yardım üçün hazır olmalıdır (*First Aid and CPR*).
- **Səyahət Sığortası:** Turistlərə səyahət sığortası almaq olunur. Bu sığorta, tibbi yardım, təcili evakuasiyanı və başqa gözlənilməz hadisələri əhatə edə bilər (*Travel Insurance: A Comprehensive Guide*).
- **Xəstəlik Qarşısının Alınması:** Turistlərə virus infeksiyasında xəsarət (məhkəmə, malyariya dengə qızdırması) haqqında məlumat verilməli və xəstələrin peyvəndləri və profilaktika müalicəsi (*CDC Health Information for International Travel*).

Pandemiya və Epidemiya İdarəetməsi

COVID-19 pandemiyası turizm sektorunda sağlamlıq təhlükəsizliyinin təminatı bir daha vurğulanıb.

- **Sanitariya Protokolları:** Turizm müəssisələri, beynəlxalq və yerli sağlamlıq təşkilatlarının (ÜST) tövsiyələrinə uyğun olaraq ciddi tibbi protokolları tətbiq etmək üçün şirkətlər. Bu, əllərin dezinfeksiyası, maska taxmaq və sosial məsafə saxlamaq kimi tədbirləri əhatə edir (*World Health Organization Guidelines for the Tourism Sector*).
- **Test və İzolyasiya:** Yoluxma hallarının aşkarlanması üçün test imkanları təmin edilməli və yoluxmuş şəxslərə icazə verilməməsi üçün prosedurlar *hazırlanmalıdır* .
- **Məlumatlandırma:** Turistlərə səyahət səviyyəsindəki epidemioloji vəziyyət və tətbiqi ilə bağlı dəqiq və vaxtında məlumat verilməlidir (*Turizmdə Böhran İdarəetmə*).

Məlumat Təhlükəsizliyi

Məlumat təhlükəsizliyi, turistlərin şəxsi məlumatlarının qorunması və rəqəmsal təhdidlərdən müdafiəsini edir.

Şəxsi Məlumatların Qorunması

- **Məlumatların Şifrələnməsi:** Turistlərin pasportları və digər kredit kartı detalları əldə edilən məlumatlar əldə edilməli və ötürülməlidir (*Cybersecurity Dummies*).
- **Məlumatların Saxlanması:** Məlumatlar etibarlı serverlərdə qorunmalı və icazəsiz girişdən qorunmalıdır. Məlumatların saxlanması müddəti qanunvericiliklə tənzimlənməlidir (*Data Protection and Privacy: A Legal and Practical Guide*).
- **Məlumatların Paylaşılması:** Turistlərin yalnız razılığı ilə və ya qanuni tələblərə uyğun olaraq üçüncü tərəflərlə paylaşılır (*The GDPR: A Practical Guide*).

Kiber Kral

- **Şəbəkə Təhlükəsizliyi:** Turizm müəssisələrinin kompüter şəbəkələri, firewall, antivirus proqramları və digər təhlükəsizlik həlləri ilə qorunmalıdır. *Wi-Fi şəbəkələri yüklənmiş və qonaqlara təhlükəsiz internet bağlantısı təminatları (Network Security Essential: Applications and Standards)*.
- **Fişinq və Zərərli Proqramlardan Mühafizə:** İşçilər fişinq hücumları və təhlükəli proqramlar haqqında təlim və lazımi e-poçt və ya veb-saytlardan nəzarət edilməlidir (*Cybercrime and Society*).
- **Məlumatların Ehtiyat Nüsxəsi:** Mühüm məlumatların çox ehtiyatlı olması üçün nüsxəsi saxlanılmalı və təhlükəsiz yerdə saxlanmalıdır. Bu, məlumat itkisinin alınması alır (*Data Backup and Recovery: A Practical Approach*).

Fövqəladə Halların İdarə Edilməsi

Fövqəladə halların idarə edilməsi, təbii fəlakətlər, terror aktları, siyasi qeyri-sabitlik və başqa gözlənilməz hadisələr zamanı turistlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün planların hazırlanmasını və həyata keçirilməsini nəzərdə tutur.

Fövqəladə Hallar Planı

- **Təxliyə Planları:** Turizm obyektlərində yanğın, zəlzələ və ya başqa təhlükələr zamanı qonaqların təhlükəsiz şəkildə təxliyəsi üçün aydın və işarələnmiş təxliyə yolları olmalıdır. Təxliyə planları mütləq sınaqdan keçirilməlidir (*Emergency Management: Principles and Practice*).
- **Əlaqə Planları:** Fövqəladə hallar zamanı turistlərlə, onların ailələri ilə, səfirliklərlə və konsulluqlarla, yerli hakimiyyət orqanları ilə effektiv əlaqə qurmaq üçün planlar hazırlanmalıdır (*Crisis Communication: Theory and Practice*).
- **Resursların Mobilizasiyası:** Fövqəladə hallar zamanı təsərrüfat vasitələrinin (məsələn, tibbi ləvazimatlar, enerji, sığınacaq) sürətli şəkildə mobilizasiyası üçün prosedurlar idarəetmə (*Disaster Management: Global Challenges and*

Local Solutions).

Krizis İdarəetməsi

- **Krizis Qrupu:** Fövqəladə halların idarə olunması üçün xüsusi bir böhran qrupu yaradılmalı və bu qrup olaraq təlim keçməlidir. Qrup üzvləri, layihələrin qiymətləndirilməsi, qərarların qəbulu və bununla bağlı məsuliyyətlərin idarə edilməsi (*Turizm Sənayesində Böhran İdarəetmə*).
- **Məlumatların Yayılması:** Krizis vaxtı dəqiq və vaxtında məlumatların artırılması vacibdir. Bu, panikanın qarşısını alır və turistlərin düzgün qərarlar qəbul etməməsinə kömək edir. Məlumatlar əsasında kanallar (*ictimaiyyətlə Əlaqələr və Böhran İdarəetmə*).
- **Psixoloji Dk:** Fövqəladə vəziyyətdən çəkinmiş turistlərə psixoloji dəstək göstərmək vacibdir. Bu, travmanın öhdəsindən gəlməyə kömək edir (*Psychological First Aid: A Guide for Field Workers*).

Hüquqi və Etik Məsələlər

Turizm sektorunda təhlükəsizlik tədbirləri hüquqi çərçivələr və etik prinsiplər üzərində qurulmalıdır.

Qanunvericilik və Tənzimləmələr

- **Yerli Qanunlar:** *Turizm* müəssisələrinin fəaliyyətinə bağlı olaraq şirkətlər və ya bölgənin etibarlı qanuni sağlamlıq və ətraf mühitlə bağlı problemləri (*International Tourism Law*).
- **Beynəlxalq Standartlar:** Beynəlxalq turizm təşkilatları (məsələn, UNWTO) tərəfindən verilmiş təhlükəsizlik standartları və tövsiyələri götürülməlidir (*UNWTO Tourism Highlights*).
- **Məsuliyyət:** Turizm müəssisələri, qonaqların təhlükəsizliyini təmin etməkdə qanuni məsuliyyət daşıyır. hökumət idarələrinin hüquq pozuntularına səbəb ola bilər (*Qonaqpərvərlik Qanunu: Qonaqpərvərlik Sənayesində Hüquqi Məsələlərin İdarə Edilməsi*).

Etik Prinsiplər

- **Qonaqpərvərlik:** Turizm sektoru, qonaqpərvərlik prinsiplərinə əsaslanaraq, turistlərə hörmət və qayğı ilə yanaşmalıdır. tədbirləri, qonaqların rahatlığını və məxfiliyini pozmamalıdır (*The Ethics of Tourism*).
- **Şəffaflıq:** Turistlərə təhlükəsizlik tədbirləri və potensial risklər haqqında məlumat verilməlidir. Bu, onların məlumatlı qərarlar qəbul etməsinə kömək edir (*Responsible Tourism: Concepts, Practices and Debates*).
- **Davamlılıq:** ərzaq məhsulları, turizmin inkişafına töhfə verəcək, yerli icmalara və ətraf mühitə təsir göstərməlidir (*Sustainable Tourism : A Global Perspective*).

Turizm sektorunda inkişaf edən, dinamik və daim inkişaf bir sahədir. Yeni təhdidlər və çağırışlar ortaya çıxdı, təhlükəsizlik strategiyaları da yenilənməli və olmalıdır. Bu, turistlərin etibarını qazanmaq və turizm sənayesinin uzunmüddətli uğurunu təmin etmək üçün vacibdir.